

Een verouderende maatschappij en nieuwe woonvormen

Prof. Griet Roets, Tineke Schiettecat, Bas Dikmans

1. BIOGRAFISCHE INZICHTEN & ERVAREN ZORGCONTINUÏTEIT

- Zorgcontinuïteit wordt niet alleen bepaald door organisatie of aanbod, maar vooral door hoe mensen hun zorg ervaren doorheen hun levensloop. Eerdere ervaringen, relaties en overgangen (bv. verhuis) beïnvloeden sterk hoe zorg vandaag aanvoelt.
- In de praktijk ontstaan breuken wanneer zorg niet aansluit bij iemands identiteit of levensverhaal, bijvoorbeeld bij de overgang naar een voorziening.

Take-away voor de praktijk:

- Vertrek vanuit het levensverhaal. Zorgcontinuïteit betekent dat iemand zichzelf kan blijven, ook wanneer de zorgcontext verandert.

2. OUDER WORDEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

- Deze groep wordt ouder → zorgvragen worden complexer.
- Huidige knelpunten:
  - Versnipperde zorg en samenwerking
  - Focus op medische zorg i.p.v. levenskwaliteit
  - Weinig zicht op wat "goed leven" betekent voor de persoon
- "Ageing in place" kritisch bekeken
  - "Zo lang mogelijk blijven" is niet altijd beter.
  - Belangrijke vraag: is deze plek nog passend en betekenisvol?

Voor de praktijk:

- Durf woon- en zorgsituaties in vraag te stellen
- Betrek de persoon (en netwerk) in keuzes
- Kijk verder dan veiligheid alleen

Belangrijke shift

- Niet enkel zorgen voor een plek
- → maar mee bouwen aan een plek waar iemand zich thuis voelt

Concreet betekent dit:

- Aandacht voor relaties en verbondenheid
- Niet enkel focussen op zelfstandigheid, maar ook op afhankelijkheid
- De persoon centraal, niet de “doelgroep”
- Samenwerking als basis van goede zorg

3: TOEKOMST VAN OUDERENZORG

Vergrijzing zet druk op zorgsystemen.

Tendensen:

- meer verantwoordelijkheid bij familie/netwerk
- residentiële zorg pas als laatste stap

Voor de praktijk:

- Werk buurtgericht en netwerkgericht
- Denk mee na over woonvormen en leefomgeving
- Zie zorg breder dan zorginstellingen

4: ZORG VAN OUDEREN DOOR HUN MAATSCHAPPELIJK ENGAGEMENT

Waarom belangrijk in zorg?

- Verhoogt welzijn, gezondheid en zingeving
- Versterkt sociale netwerken

Mogelijke vormen:

- Vrijwilligerswerk
- Burenhulp of mantelzorg
- Verenigingen
- Politiek engagement (protestacties, stemmen, lokaal bestuur)
- Zowel offline als online

Voor de praktijk:

- Stimuleer en ondersteun engagement waar mogelijk
- Vertrek vanuit wat iemand nog wil en kan betekenen
- Vertrek vanuit hoe context engagement beïnvloedt
- Heb oog voor de levenservaringen van mensen

Let op verschillen:

- Niet iedereen heeft dezelfde kansen doorheen het leven (bv. wonen in achtergestelde buurt,, migratie, groeiende zorgvraag)

**GOEDE ZORG VOOR OUDEREN = NIET ALLEEN ZORGEN VOOR, MAAR OOK RUIMTE
MAKEN OM TE LEVEN, VERBINDEN EN BETEKENISVOL TE BLIJVEN.**

LESGEVERS

PROF. GRIET ROETS

Griet Roets is hoofddocent Sociaal Werk aan de UGent. Haar onderzoek focust op armoede, sociale ongelijkheid en deinstitutionalisering van de zorg. Daarnaast coördineert zij de AWDI en de vorming Armoede & Participatie.

Griet.Roets@UGent.be

TINEKE SCHIETTECAT

Tineke Schiettecat is postdoctoraal onderzoeker aan de UGent en lector Orthopedagogie aan HOGENT. Haar onderzoek focust op armoede, beperking en sociale rechten, met aandacht voor levenskwaliteit en de link tussen wonen en welzijn.

Tineke.Schiettecat@UGent.be

BAS DIKMANS

Bas Dikmans is doctor-assistent aan de UGent en medewerker bij het Society and Ageing Research Lab (VUB). Hij onderzoekt het maatschappelijk engagement van ouderen vanuit een levensloop- en sociaal-ruimtelijk perspectief.

Bas.Dikmans@UGent.be

ALGEMEEN CONTACTPERSOON OPLEIDING

DR. SANNE STEGEN

Als doctor in de gezondheidswetenschappen en coördinator van het GRAY-consortium aan de Universiteit Gent verbindt zij als knowledge broker wetenschap, overheid en industrie om innovatie rond gezond verouderen te stimuleren.

sanne.stegen@ugent.be

DEZE FACTSHEET MAAKT DEEL UIT VAN DE OPLEIDING "GEESTELIJKE GEZONDHEID BIJ OUDEREN VANUIT BIO-PSYCHOSOCIALE INVALSHOEK".

De opleiding bestaat uit 6 opleidingsdagen:

1. De psychologie van het ouder worden en cognitieve gezondheid. DI 4 NOV 2025
2. De kracht van slaap en sociale verbindingen. DI 9 DEC 2025
3. De kracht van beweging. DI 10 FEB 2026
4. De kracht van voeding en mondgezondheid. DI 3 MRT 2026
5. Psychologische en cognitieve aandoeningen. DI 28 APR 2026

➔ **6. Een verouderende maatschappij en nieuwe woonvormen. DI 19 MEI 2026**

